

ПОТОЧНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Іванова Сніжана Євгенівна

**Науковий керівник старший викладач Ковальчук А.В.
Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «УБС»**

Розвиток світового фінансового ринку супроводжують процеси та тенденції, що ставлять перед фінансовим ринком України нові завдання та проблеми. В свою чергу, розвиток фінансового ринку спонукає національну економіку до зростання, адже діяльність фінансових інститутів спричиняє перерозподіл фінансових ресурсів та створює умови для стимулювання інвестицій. Це зумовлює актуальність обраної теми.

В сучасних умовах український фінансовий ринок позиціонується як банкоцентрований ринок, оскільки саме банки здійснюють основну масу операцій на цьому ринку. Важливим завданням на сучасному етапі є забезпечення внутрішніх передумов для створення стабільного і конкурентоспроможного національного фінансового ринку, що сприяв би забезпеченню фінансової безпеки держави в умовах глобалізації.

Фінансовий сектор України протягом 2009 – 2014 років розвивався дискретно та непропорційно. Випереджаючими темпами порівняно з іншими сегментами фінансового сектору зростала банківська система, зокрема емісійна діяльність на ринку акцій, корпоративних облігацій, випуск цінних паперів інститутів спільного інвестування. Розвиток небанківського фінансового сектору ускладнювали відсутність ефективного законодавства та систем регулювання, що стримувало розвиток ринку фінансових послуг і призводило до поглиблення кризи недовіри до фінансового сектору в цілому[2].

Внутрішні та зовнішні шоки, конфлікт на сході країни негативно вплинули на розвиток економіки, знизили довіру споживачів фінансових послуг до банківського сектору, що негативно вплинуло на збалансованість фінансового ринку. Скорочення економічної активності та торговельні дисбаланси спричинили девальвацію та прискорення інфляції до 30% річних. Ці події призвели до погіршення якості кредитних портфелів банківських установ, що зумовило необхідність очищення банківської системи. Реформування банківського сектору, що почалося у 2014 році, потребувало збільшення додаткового вливання капіталу в банки для створення значних резервів під активні операції. Визначальним чинником збитковості банківської системи стали відрахування в резерви. Ситуацію з проблемними балансами банків ускладнює також відсутність

ефективних систем захисту прав кредиторів і споживачів, гарантій прав власності та неупередженого судочинства.

Фінансовий ринок залишається дуже фрагментарним з низькою капіталізацією через нестабільні умови ведення бізнесу, незахищеність права власності та низький рівень корпоративного управління. Подальший розвиток фінансового ринку стримують: недосконалість ефективного механізму захисту прав споживачів та кредиторів; низький рівень розвитку інституційних інвесторів; обмеженість фінансових інструментів; недовіра та необізнаність роздрібного інвестора; відсутність належного регулювання ринку небанківських фінансових послуг; недосконалість податкового законодавства.

Для подолання зазначених проблем та забезпечення сталого розвитку фінансового ринку фахівцями Національного банку України було представлено Комплексну програму розвитку фінансового сектору України до 2020 року. Реалізація реформ відповідно до даної Програми здійснюватиметься за чотирма основними напрямками: забезпечення макроекономічної стабільності; забезпечення фінансової стабільності та динамічного розвитку фінансового ринку; розбудова інституційної спроможності регуляторів фінансового ринку; захист прав споживачів та інвесторів фінансового ринку. Реформи проводитимуться в усіх сегментах фінансового ринку: банківській системі, ринку небанківських фінансових установ, фондовому ринку тощо [1].

Реалізація Програми відбуватиметься у три етапи, а саме: очищення фінансового сектору, його перезавантаження та створення передумов для довгострокового сталого розвитку фінансового сектору. У процесі її реалізації очікують створення передумов стабільного розвитку економіки України та перетворення фінансового сектору України у конкурентне середовище з інвестиційно-інноваційним кліматом. Також передбачається підвищення ролі фінансового ринку в процесах перерозподілу фінансових ресурсів та розширення інвестиційних можливостей учасників[1].

На основі дослідження можна зробити висновок, що досягнення значного зростання в середньостроковому періоді потребує зміцнення макроекономічної та фінансової стабільності, а також впровадження масштабних та структурних реформ, які б забезпечили поліпшення бізнес-клімату, залучення більшого притоку інвестицій та підвищили конкурентоспроможність України.

Список використаних джерел:

1. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року від 18.06.2015 № 391 затверджена постановою Правління Національного банку України// <http://zakon5.rada.gov.ua>.
2. Марченко Н.А. Розвиток фінансового ринку як фактор стабільності економіки України / Н.А. Марченко, М.Є. Юрченко // Економіка та держава. – 2015. – №4. – с. 90-92.